

පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - උතුරු මධ්‍ය පළාත
මාකාණ්ඩ කළුවිත තිශ්‍යකමාම - වාට මත්තිය
DEPARTMENT OF EDUCATION - NORTH CENTRAL PROVINCE

ගෞනීය

08

තෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2023

බුද්ධ ධර්මය - I, II

පාසල් නම :

ඇතුළත් විමෝ අංකය :

කාලය - පැය 02යි.

සැලකිය යුතුයි :

- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 1 සිට 10 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1) (2) (3) (4) යන පිළිතුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

I පත්‍රය

- බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් මහා මංගල සූත්‍රයේ දී පුද්ගලයෙකු සැදැසමයේ දී අනුගමනය කළ යුතු යයි දේ ගෙනා කළ කරුණක් වන්නේ,
 - පිදිය යුත්තන් පිදීම.
 - කළගුණ සැලකීම.
 - ආර්ය සත්‍ය වටහා ගැනීම.
 - හිල්ප දැනීම.
- බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් "රජේ හරණං, රජේ හරණං" යනුවෙන් ප්‍රකාශ කරමින් සුදු රෙදී කැබැල්ලක් පිරිමැදීමට ඉගැන්වූයේ,
 - සුනිත තෙරැන්ට ය.
 - වුල්ලපන්තික තෙරැන්ට ය.
 - රාජුල තෙරැන්ට ය.
 - සේෂ්පාක තෙරැන්ට ය.
- "වස්සකාර" ඇම්තිවරයා කුමන රුපුගේ ඇම්තිවරයෙක් ද?
 - සුද්ධේදන රුපුගේ ය.
 - අම්තොදන රුපුගේ ය.
 - බ්‍රහ්මන්ත රුපුගේ ය.
 - අජාසන්ත රුපුගේ ය.
- "මහනෙල් සුවදමය - කුඩ මසු පිළි ගැඹමය දෙකට එක දියමය - නොදුට තරකට දෙකට කටමය" යන පද්‍යය ලියන ලද්දේ,
 - පැලැනේ සිර වැෂ්‍යාන හිමියන් ය.
 - වැලිවිට සරණාකර හිමියන් ය.
 - යක්කවුවේ ශ්‍රී ප්‍රඟාරාම හිමියන් ය.
 - තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමියන් ය.
- ගිහියන් විසින් උපද්‍යා ගත යුතු සැප හතරක් පිළිබඳ අනේපිඩු සිටුතුමන්ට දේ ගෙනා කළේ,
 - අග්‍රස්ස්ස් සූත්‍රයේ දී ය.
 - අනන සූත්‍රයේ දී ය.
 - මහා මංගල සූත්‍රයේ දී ය.
 - කරණීය මෙත්ත සූත්‍රයේ දී ය.
- "ධරම රත්නයේ" ගුණ අතුරින් "සන්දීචියීකේ" යන්නෙහි අර්ථය වන්නේ,
 - මාරුග්‍රාවලට මේලාවදීම පත් විය හැකි ය යන්නයි.
 - ධරමය මුළ මැද අග යන තුන් තැනම යහපත් ය යන්නයි.
 - එ මොහොත්ම ප්‍රතිඵල ලැග කර ගත හැකිය යන්නයි.
 - මිනැම අයෙකුට දරමය පිළිබඳ විමසා බැලිය හැකි යන්නයි.
- බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගේරය ආදාහනය කළ විතකයෙහි විසිර නොගොස් පැවති ධාතුන් වහන්සේලා ගණන වුයේ,
 - එක් නමකි.
 - දෙනමකි.
 - සතර නමකි.
 - සත් නමකි.

08. බොද්ධ විවාහ මංගල උත්සවයක දී මනාල යුවල පෝරුවට නෘත්‍ය ලබන්නේ,
(1) නැන්දනියන් විසින් ය. (2) සහෝදරයින් දෙපලක් විසින් ය.
(3) දෙමාලියන් විසින් ය. (4) මාමාවරුන් දෙදෙනෙකු විසින් ය.
09. පළමු සංගායනාවේ දී ඩිනය පිටකයේ වගකීම පැවරුණේ,
(1) අනුරුද්ධ තෙරණුවන් ප්‍රධාන ශිෂ්‍යානුයිඡ්‍යා පරම්පරාවට ය.
(2) උපාලි තෙරණුවන් ප්‍රධාන ශිෂ්‍යානුයිඡ්‍යා පරම්පරාවට ය.
(3) මහා කාඟප තෙරණුවන් ප්‍රධාන ශිෂ්‍යානුයිඡ්‍යා පරම්පරාවට ය.
(4) සෙසු සියලුම වහන්සේලාට ය.
10. උපතිස්ස පිරිවැඹ්‍යාට “යේ ධමමා හේතුප්පහවා....” යන ගායාව දේශනා කළේ,
(1) රාජුල තෙරුන් විසින් ය. (2) ආනන්ද තෙරුන් විසින් ය.
(3) අස්සං තෙරුන් විසින් ය. (4) වන්න තෙරුන් විසින් ය.

(ලකුණු $2 \times 10 = 20$)

* ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 දක්වා ප්‍රශ්නවල හිස්කැනුට ගැලපෙන වචනය වරහන් ක්‍රියාත්මක තෝරා ලියන්න.

11. බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් විද්‍යා ගුණ අවකින් ද, වරණ ධර්ම පහලොවකින් ද, සමන්විත වන නිසා නම් වන සේක.
12. බොස්තාණන් වහන්සේ සේනානි නියම් ගමෙහි අජපල් තුරුගැක් සෙවණේ වැඩ සිටිය දී පිළිගත් සේක.
13. කොසොල් රුපගේ පුරෝගින බමුණාට දාව බැමිණියට උපන් පුත්කුමරු අහිංසක නම් විය.
14. අපගේ දියුණුවට අනුන් උපකාර කරන්නේ නම් එය ය.
15. කාව්‍යයේ ගුන්ථය රවනා කරනු ලැබුයේ විසින් ය.
(කොටගුමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමියන්, මණ්ඩානි, විෂ්ජාවරණ සම්පන්න, අර්ථවරියාව, සුජාතාවගේ කිරිපිළු දානය)

(ලකුණු $2 \times 5 = 10$)

* ප්‍රශ්න අංක 16 සිට 20 දක්වා ප්‍රශ්නවල එන වාක්‍ය නිවැරදි නම් හරි (✓) ලකුණ ද වැරදි නම් වැරදි (✗) ලකුණ ද වරහන් () ක්‍රියාත්මක යොදුන්න.

16. දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය දේශනා කරන ලද්දේ බරණැස ඉසිපතන මිගදායේ දී ය. ()
17. “පිළින්දව්විණ” යනු කොසොල් රුපගේ ප්‍රධාන ඇමතිවරයා ය. ()
18. පස්කම් සැපතේ ඇල්ම හෙවත් ඉලුරන් පිනවීමේ ආංශාව “විහාව” තණ්ඩාවයි. ()
19. මරණය යනු එක් හටයකට අයත් ජීවිතය සිදි යාමයි. ()
20. පින්තාලි තැබීම හා අම්බලම පැරණි ලාංකිකයින් සතුව පැවති සාමයේ සහජ්වනයේ සංකේතයකි. ()

(ලකුණු $2 \times 5 = 10$)

* *

II පත්‍රය

සැලකිය යුතුයි :

- පළමු ප්‍රශ්නය අනිවාර්ය වේ.
- පළමු ප්‍රශ්නය සමග තවත් ප්‍රශ්න 04කට පිළිතුරු සපයන්න.

01. (i) දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයේ දී තණ්ඩාව තුන් ආකාරය යැයි දේශනා කර තිබේ. ඉන් දෙකක් ලියන්න.
(ii) ත්‍රිවිධ වෙළත් අතුරින් දෙකක් ලියන්න.
(iii) ඕනෑම පුද්ගලයකුට සමාජයට සංග්‍රහ කළ හැකි කරුණු සතරක් “සතර සංග්‍රහ වස්තු” ලෙස දේශනා කොට ඇත. ඉන් දෙකක් ලියා දක්වන්න.
(iv) පොහොය දිනවල බොද්ධයකුට සමාදන් විය හැකි සිලයේ වර්ග කිපයක් බුදු දහමේ ඉගැන්වේ. ඉන් වර්ග දෙකක් ලියා දක්වන්න.
(v) “වංද්ධාපවායනය” යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්දයි ලියන්න.
(vi) මියුම් නුවර වේදේහ රුපගේ අනුගාසක පඩිවරුන් අතුරින් දෙදෙනෙකු සඳහන් කරන්න.

- (vii) පලමු සංගායනාව පැවැත්වූ ස්ථානය හා අනුග්‍රහය දක්වූ රුපු ලියා දක්වන්න.
- (viii) සත්වයාගේ මරණය සතරකාර බව බුදු දහමේ උගන්වයි. ඉන් “කම්මක්බය” “ආයුක්බය” යන මරණ කුම්න හේතුවකින් සිදුවන්නේ දැයි ලියන්න.
- (ix) ආගමික සහජ්වනයට හේතුවන බොඳේ ලාංකිකයන් ද මැදිහත්ව පවත්වනු ලබන අනු ආගමික උත්සව දෙකක් ලියන්න.
- (x) බුදුරජාණන් වහන්සේ මැරවීම සඳහා දේවදත්ත හිමියන් විසින් යොදු උපතුම දෙකක් ලියන්න.
02. (i) බුදුරජාණන් වහන්සේ මැදිහත්ව ගැටලු විසඳු බවට උදාහරණ දෙකක් ලියන්න.
- (ii) දෙවදත් හිමියන් සමග පැවැත්වා ඇතුරින් තියෙනෙකුගේ නම් ලියන්න.
- (iii) බුදුරජාණන් වහන්සේ ගැටලු විසඳු අයුරු එක් කථාවක් ඇසුරින් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
03. (i) ඇස, නාසය යන ඉන්දියන්ට ගෝවර වන්නේ (අරමුණු) මොනවාදයි ලියන්න.
- (ii) බුදු දහමින් “උපාදානස්කන්ධ” පහම දුක් සහගත බව ඉගැන්වේ. ඒ ඇතුරින් උපාදානස්කන්ධ තුනක් ලියා දක්වන්න.
- (iii) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ධර්ම දේශනාවට අනුව “අවවැදැරුම්” දුකක් ලොව පවත්නා බව දේශනා කොට තිබේ. ඒ ඇතුරින් “ඡාතිය හෙවත් ඉපදීම්” දුකක් වන අයුරු ඔබේ වචනයෙන් ලියන්න.
04. (i) ශිල ශික්ෂාවේ පිහිටින ලද පුද්ගලයෙකුගේ සංවර වන ප්‍රධාන අංශ දෙක ලියා දක්වන්න.
- (ii) පංච ශිලයේ දී සමාදන්වන ශික්ෂා පදවලට අමතරව දස ශිලයේ දී සමාදන්වන ශික්ෂා පද තුනක් ලියන්න.
- (iii) මත්ද්‍රව්‍ය හා විතයෙන් පුද්ගලයෙකු පිරිහිමිට පත්වන ආකාරය කරුණු තුනක් යටතේ කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
05. (i) වජ්ර රාජ්‍ය ආනුමණය කිරීමට අදහස් කළ රුපු හා ඔහුගේ රාජ්‍ය කුමක් ද?
- (ii) නීතිගරුකාව ජීවත් වීමේ දී ලැබෙන ප්‍රයෝගන තුනක් ලියන්න.
- (iii) බුදුරජාණන් වහන්සේ කාන්තාවන්ගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ගන්නා ලද ක්‍රියා මාර්ග සම්බන්ධව කුවා සටහනක් සකස් කරන්න.
06. (i) පලමු සංගායනාව “පණ්ඩ්චිසතිකා” යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කුමක් නිසාදයි ලියන්න. එදින ම රහන් හාවයට පත්වූ තෙරුන් කුවුරුන් දැයි ලියන්න.
- (ii) විනය පිටකයට අයත් ගුන්ථ ඇතුරින් තුනක් ලියා දක්වන්න.
- (iii) පලමු සංගායනාව පැවැත්වූ අයුරු කෙටියෙන් ලියන්න.
07. (i) බෙම මහරහතන් වහන්සේ විසින් ආදාහන මළුවෙන් ලබා ගන්නා ලද බුදුරජාණන් වහන්සේගේ “වම් දළදාව” භාර කළේ කුමන රට කුමන රුපු වෙත දැයි ලියන්න.
- (ii) දළදා වහන්සේ මූල් කරගෙන “සතර මහා මංගලයය” නමින් හැඳින්වෙන ප්‍රධාන ප්‍රජාවක් වාර්ෂිකව සිදු කෙරේ. එම මංගලයන් ඇතුරින් තුනක් ලියන්න.
- (iii) දළදා වහන්සේ වෙත සිදුකරන “සජ්ඩාහික” ප්‍රජාව පිළිබඳ සටහනක් ලියා දක්වන්න.

* * *

පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - උතුරු මධ්‍ය පළාත
මාකාණ්ඩ කල්ඩිත තිශ්‍යාකකළම - වട මත්තිය මාකාණ්ඩ
DEPARTMENT OF EDUCATION - NORTH CENTRAL PROVINCE

ගේනීය

08

තෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2023

බැඳී බරමය - I, II

පාසල් නම :

අභ්‍යාලන විමෝ අංකය :

පිළිතුරු පත්‍රයI පත්‍රය

01. (3)	02. (2)
03. (4)	04. (1)
05. (2)	06. (1)
07. (3)	08. (4)
09. (2)	10. (3)
11. විෂ්ජාචරණ සම්පන්න	12. සූත්‍රකාවගේ කිරීම්බු දානය.
13. මණ්ඩානී	14. අර්ථවරියාව
15. නොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමි	16. (✓)
17. (✗)	18. (✗)
19. (✓)	20. (✓)

II පත්‍රය

01. i. 1. කාම තණ්ඩා 2. හව තණ්ඩා 3. විහව තණ්ඩා
- ii. 1. ගාරිගික 2. පාරිසේෂික 3. උද්දේශික
- iii. 1. දානය 2. ප්‍රියවනය 3. අර්ථවරියා 4. සමානාත්මකාව
- iv. 1. අටසිල් 2. දස සිල් 3. ආල්ව අවියාංග ශිලය
- v. වැඩිහිටියන්ට සැලකීම, ගරු කිරීමාදිය.
- vi. 1. සේනක 2. ප්‍රක්කුස 3. කාවින්ද 4. දේවින්ද

- vii. රජගහනුවර වේහාර පර්වත ප්‍රාන්තයෙහි සජ්‍නපර්ණී ලෙන අතියස
මගධයේ පාලකයා වූ අජාසත්ත රුපු
- viii. 1. කරම ගක්තිය අවසන් විමෙන් සිදුවන මරණය
2. ආයුෂ ගෙවී යාමෙන් සිදුවන මරණය
- ix. නත්තල්, දිපවාලි, රාමසාන්
- x. දුණුවායන් යෙද්වීම, ගල් පෙරලීම, නාලාගිරි ඇතු එවීම.
02. i. දේවදත්ත හිමිගේ ප්‍රශ්න, කාන්තාවන්ට පැවිද්ද ලබාදීම, වුල්ලපන්තක හිමිගේ රහත් බව, නන්ද හාමුදුරුවන්ගේ කථාව
- ii. හද්දිය, අනුරුද්ධ, හගු, කිමිකිල, උපාලි යන තෙරවරුන්
- iii. මෙම ප්‍රශ්නයේ සඳහන් පළමු කොටසේ පිළිතුරු සඳහා දී ඇති කරාවන් ඇසුරින් ලියා ඇති පිළිතුරුවල ප්‍රමාණවත් බව සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
03. i. ඇසට - රුප
නාසය - ගඟ සුවඳ
- ii. 1. රුප
2. වේදනා
3. සංස්කෘතා
4. සංඛාර
5. විශ්වාස අතුරින් තුනක්
- iii. දරුවෙකු මුළු කුස පිළිසිදුගත් දින පටන් පිඩාවන්ට ලක්වන අයුරු පැහැදිලි කොට තිබිය යුතුය. පිළිතුරට අදාළව ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු සලකා බලා ලකුණු ලබා දෙන්න.
04. i. 1. කාය සංවරය (කය, වචනය)
2. වාචික සංවරය
- ii. දස සීලයෙහි එන
තෙවන ගික්ෂා පදය :- අඛණ්මවරියා වේරමණී සික්බා පදං සමාදියාම්.
හයවන ගික්ෂා පදය :- විකාල හෝජනා වේරමණී සික්බාපදං සමාදියාම්.
හත්වන ගික්ෂා පදය :- නව්ව ගිත වාදිත විස්ස දක්සනා වේරමණී සික්බාපදං සමාදියාම්.
අවවන ගික්ෂා පදය :- නවවන ගික්ෂා පදය, දසවන ගික්ෂා පදය (පෙළ පොත 68 වන පිටුව)
- iii. පහත සඳහන් කරුණු පැහැදිලි කොට ඇති අයුරු සලකා බලා ලකුණු ලබා දෙන්න.
 - කායික - මානසික දුබලතා ඇති කරයි.
 - ධනය විනාශ කරයි.
 - සමාජයේ අපහසායට ලක් වේ.
 - මහා සාවද්‍ය අකුසලයකි.

05. i. අජාසන්ත, මගධ රාජ්‍ය.
- ii. 1. ප්‍රංශයට හා සැලකිල්ලට හාජනය වේ , දියුණුවට හේතු වේ.
 2. සිතේ සහැල්පු බවක් අැති වේ.
 3. පිරිහිමට පත් නොවේ ආදී කරුණු සලකා බලා ලකුණු දෙන්න.
- iii. බුදුරජාණන් වහන්සේ පහල වූ සමාජය තුළ බුදුණු දහමේ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළ කාන්තාවට හිමි තත්ත්වයෙන් මුදවා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දේශනා හා සංස්කෘතික ක්‍රියාකාරකම් මගින් ඇය පිරිමියාට හා සමාන තත්ත්වයක් සමාජය තුළ නිර්මාණය කරමින් කාන්තාවගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම.
 අපරිභානිය ධර්ම තුළින් ද විවාහක කාන්තාවන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කොට තිබීම.
06. i. හික්ෂුන් වහන්සේලා පන්සිය නමකගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැත්වූ නිසා, ආනන්ද තෙරැන්
- ii. 1. පාරාජ්කා පාලි 2. පාචිත්තිය පාලි 3. වුල්ලවග්ග පාලි
 4. මහා ව්‍යුග පාලි 5. පරිවාර පාලි
- iii. බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පා තෙමසකින් රජගහනුවර වේහාර පර්වතය පාමුල සංඛ්‍යාපක් ගුහා ද්වාරයේ කරන ලද මණ්ඩපයේ දී කාශාප තෙරැන්ගේ මූලිකත්වයෙන් අජාසන්ත රජුගේ මූලිකත්වයෙන් පන්සිය නමකගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැත්වීමි. එහිදී පළමුව විනය සංගායනා කළ අතර, දෙවනුව ධර්මය සංගායනා කෙරීමි. ඒ පිළිබඳ මහා කාශාප හිමියන්ගෙන් ද විනය පිළිබඳ උපාලි හිමිගෙන් ද ධර්මය පිළිබඳ ආනන්ද හිමියන්ගෙන් ද විමසන ලදී. පසුව ධර්ම, විනයේ ආරක්ෂාවට අදාළ හානක පරම්පරාවන්ට හාර කරන ලදී. ආදී කරුණු සලකා බලා ලකුණු ලබා දෙන්න.
07. i. කළුගු රට දන්තපුර බුහ්මදන්ත රජු වෙත.
- ii. 1. අපුන් සහල් මෙගලුය.
 2. අපුන් අවුරුදු මෙගලුය.
 3. ඇසුල මෙගලුය.
 4. කාර්තික මෙගලුය.
- iii. සංඛ්‍යාපක ප්‍රජාව සතියකට වරක් බදාදා දින සිදු කරයි. දළදා වහන්සේගේ නානුමුර මෙගලුය මෙහිදී සිදු කරයි. දළදා කුටිය නානුමුර සියලු උපකරණ පිරිසිදු කොට පෙ.ව.9.15 තේවා හාර හිමිවරුන් ලවා නානු මුරය සිදු කරයි. එහිදී සුවද පැන් උණු පැන් (බොල පැන්) හාවිතා කරන අතර, හක්ගෙවි පිළිමෙන් නානු මුරය ඇරඹි බව දැනුම් දෙන අතර, මේ සඳහා තේවාබාර හිමිවරු හා වට්ටෝරු රාල පමණක් සහභාගි වේ. මින් අදහස් වන්නේ දළදා වහන්සේ ස්නානය (නැවීම) කර වීමයි.

II පත්‍රයේ,

- i කොටසට ලකුණු 02 ක් ද
 ii කොටසට ලකුණු 03ක් ද
 iii කොටසට ලකුණු 05ක් ද වගයෙන් ලකුණු 60ක් ලබා දෙන්න